

Národní filmový archiv

610000130

Inventář

Archivní pomůcka č. 173

NAD č. 249

Dítě Zdeněk (1920-2001)

1944-[1980]

Zpracoval: Lachman Tomáš

Praha 20.5.2024

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Dítě, Zdeněk (1920-2001)	3
II. Dějiny archivního souboru	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	4
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	5
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	5
Jednotky popisu	6
Odborná, umělecká a literární činnost	6
Pomocný a studijní přípravný materiál	6
Fotografie z natáčení a z filmů, portréty herců, u...	6
Filmy	6
Televizní pořady	7
Fotografie blíže neurčeného obsahu	7
Ostatní materiály související s odbornou činností	8
Ilustrační materiál o původci fondu	8
Fotografie, vyobrazení	8
Rejstřík osobní	10

I. Dějiny původce archivního souboru

Dítě, Zdeněk (1920-2001)

filmový, divadelní, televizní herec, dabér

Užití jména: rodné, čeština

Narození: 19. 11. 1920

Úmrtí: 11. 12. 2001

Životopis

Filmový, divadelní, televizní herec a dabér Zdeněk Dítě se narodil 19. listopadu 1920 v Praze. Absolvoval gymnázium a obchodní akademii, herectví studoval soukromě v době protektorátu Čechy a Morava. Na profesionální úrovni se začal divadelnímu herectví věnovat na přelomu let 1944–1945, během své kariéry působil v Divadle na Vinohradech, Divadle E. F. Buriana a Realistickém divadle Zdeňka Nejedlého. Jeho filmovým debutem byl snímek Prstýnek (1944), ve filmech ztvárnil téměř osm desítek menších rolí. Pro svůj specifický hluboký hlas byl vyhledávaným dabérem. Počátkem devadesátých let těžce onemocněl a stáhl se do ústraní. Zemřel v léčebně pro dlouhodobě nemocné v Kralupech nad Vltavou dne 11. prosince 2001.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

V dubnu 2023 byl v oddělení písemných archiválií Národního filmového archivu (dále jen NFA) dohledán dosud neevidovaný torzovitý materiál, který se vztahuje k osobě českého filmového, divadelního, televizního herce a dabéra Zdeňka Dítěte (1920 – 2001). Jednalo se především o fotografie z natáčení filmů, osobní fotografie, různorodé blíže neidentifikované fotografie a několik textových dokumentů. Následnou komunikací s dalšími odděleními NFA bylo zjištěno, že uvedené torzo bylo předáno do odd. písemných archiválií NFA jako nález z odd. filmových historiků NFA v roce 2007.

Přímý zdroj akvizice:

Torzo pozůstalosti bylo předáno jako nález v březnu 2007 pracovníkem odd. filmových historiků Jiřím Horníčkem.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Inventarizace fondu Zdeňka Dítěte byla započata na sklonku února 2024. Pro inventarizaci bylo využito standardní pořadací schéma NFA pro osobní pozůstalosti vytvořené dne 15. listopadu 1995. V jednotlivých sériích jsou složky s archiváliemi řazeny chronologicky za sebe od nejstarší po nejmladší. Veškeré fotografie z filmů z tohoto nalezeného celku byly porovnány s fotografiemi uloženými ve Sbírce fotografií z českých hraných filmů (list NAD č. 6). Do této sbírky byly předány a pod níže uvedenými přírůstkovými čísly uloženy fotografie z těchto filmů:

Byl jednou jeden král (1954) - 3ks - př. č. 523 595 - 597

Černá sobota (1960) - 2ks - př. č. 523 598 - 599

Divotvorný klobouk (1951-1952) - 4ks - př. č. 523 600 - 603

Honza málem králem (1976) - 3ks - př. č. 523 604 - 605

Hrdinové mlčí (1946) - 10ks - př. č. 523 606 - 615

Lucie postrach ulice (1979-1980, 1983)- 2ks - př. č. 523 616 - 617

Prstýnek (1944) - 4ks - př. č. 523 618 - 621

Pytláková schovanka (1948) - 1ks - př. č. 523 622

Ukradená vzducholod' (1965-1966) - 4 ks - př. č. 523 663 - 666

V hlavní roli Oldřich Nový (1980) - 1ks - př. č. 523 623

V trestném území (1950) - 8ks - př. č. 523 624 - 631

Veliká příležitost (1949) - 5ks - př. č. 523 632 - 636

Veronika (1985)- 2ks - př. č. 523 637 - 638

Ztracená stopa (1955) - 1 ks - př. č. 523 667

Rudolf Deyl ml. - portrétní fotografie, př. č. P171/523 668

Při identifikaci nepopsaných fotografií byly využity standardně dostupné interní a externí informační zdroje a spolupráce s Archivem České televize.

V archivním fondu byly z fotografií z natáčení filmů ponechány pouze ty exempláře, které mají bezprostřední vazbu na původce fondu. Jedná se o fotografie, které obsahují rukopisné věnování původci od jiných osob nebo rukopisné vzkazy původce adresované jiným, zpravidla původci nejbližším osobám (matka, životní partnerka). V archivním fondu byly oproti dřívější praxi ponechány rovněž fotografie z natáčení pořadů televizní produkce, neboť reprezentují významnou část původcovy kariéry a jsou tedy přirozenou součástí osobní pozůstalosti.

Budoucí přírůstky:

Jelikož se jedná o nález a NFA nedisponuje kontaktem na případné dědice původce, jsou budoucí přírůstky vysoce nepravděpodobné.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Fyzický stav archiválií je dobrý, pouze průklepový papír v sérii „Ostatní materiály související s odbornou činností“ je křehčí.

Pravidla zpracování:

Interní schéma NFA pro pořádání osobních pozůstalostí ze dne 15. listopadu 1995
Základní pravidla pro zpracování archiválií ver. 3.1. Příloha metodického pokynu č. 4/2022
odboru archivní správy a spisové služby č.j. MV-171396-1/AS-2022

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Archivní fond torzovitého charakteru obsahuje především fotografie. O fotografiích z natáčení filmů a pořadů televizní produkce bylo již pojednáno v prvku popisu s názvem „Způsob uspořádání jednotky popisu“. Fotografie, které se nepodařilo blíže identifikovat, byly uloženy v sérii s názvem „Fotografie blíže neurčeného obsahu“ a dále pak roztříděny do složek podle dominantního jednotličního prvku. Série „Ostatní materiály související s odbornou činností“ obsahuje písemnosti související s filmy, v nichž původce účinkoval. Série „Ilustrační materiál o původci fondu“ obsahuje především kinofilmy z letních dovolených v blíže neurčených přímořských destinacích a z pobytů na chatě původce, která se nacházela v okrese Praha - západ v okolí obcí Štěchovice a Hradištke.

Jazyk archiválií popsaných pomůckou:

čeština

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
kartony	1	[1947]-[10.1975]
fotografie na papírové podložce	61	1944-[1980]
listové filmy	106	[1960]-[1980]
kinofilmy	16	[1970]-[1980]

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Zpracováno v únoru - dubnu 2024.

Prameny a literatura:

Formáčková, Marie. Století. Po stopách hereckých legend. Praha: XYZ 2020, ISBN 978-80-7597-752-6.

Zpracovatel jednotky popisu: Lachman, Tomáš (1974)

Datum popisu: 29.4.2024

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datece
	610000130/249	1	
	Dítě Zdeněk možnost zveřejnění informací o jednotce popisu: Archiválie z uvedeného souboru lze zpřístupňovat v souladu s platnou legislativou.		
1	1	2	
	Odborná, umělecká a literární činnost		
2	1/1	3	
	Pomocný a studijní přípravný materiál		
3	1/1/1	4	
	Fotografie z natáčení a z filmů, portréty herců, umělců, negativy		
4	1/1/1/1	5	
	Filmy		
5	1/1/1/1/1	6	1
	Prstýnek fotografie na papírové podložce: 3; EJ		1944
6	1/1/1/1/1/1	7	
	Skupinová scéna před zámeckou branou fotografie na papírové podložce: 1 Technika: černobílá pozitivní fotografie na papírové podložce. Nosič záznamu: papír. Látka záznamu: nezjištěno. veřejná poznámka: Na zadní straně korespondenční sdělení. Adresát: "Ctěná paní Anna Ruiderová, Malé Poříčí č. 4, p.p. Babí u Náchoda"; Obsah: "Srdečný pozdrav všem u Vás doma z premiéry "Prstýnku" posílá Zdeněk Dítě, Jana Dítětová. P.S. Chcete-li, poslouchejte v úterý večer asi o 1/2 10 radio (vysílání na pestré vlně), povím Vám víc."		1944
6	1/1/1/1/1/2	8	
	Zdeněk Dítě na koni fotografie na papírové podložce: 1 Technika: černobílá pozitivní fotografie na papírové podložce. Nosič záznamu: papír. Látka záznamu: nezjištěno. veřejná poznámka: Na zadní straně korespondenční sdělení. Adresát: "Ctěná paní Anna Ruiderová, Malé Poříčí č. 4, p.p. Babí u Náchoda"; Obsah: " 24.7. K Tvým jmeninám, drahá mamí dejž dobrý Bůh, aby sluníčko ještě dlouhá a dlouhá léta hrálo na Tvoji hlavu a pracovitě ruce. Líha Tě Tvá A. Zdeněk taťka. Budeme vzpomínat, jak tam máš veselo (fotka je z filmu)."		1944
6	1/1/1/1/1/3	9	
	Portrétní fotografie režiséra Martina Friče fotografie na papírové podložce: 1 Technika: černobílá pozitivní fotografie na papírové podložce. Nosič záznamu: papír. Látka záznamu: nezjištěno. veřejná poznámka: Na přední straně fotografie rukopisné věnování od Martina Friče. Obsah: "Milému Dítěti dříve hubenému v upomínku na Prstýnek. 1944 M. Frič"		1944
5	1/1/1/1/2	10	1
	V trestném území fotografie na papírové podložce: 2; EJ veřejná poznámka: Fotografie obsahují písemná sdělení původce adresovaná jeho matce a družce.		1950
5	1/1/1/1/3	11	1
	Návštěva z oblak fotografie na papírové podložce: 1; EJ Technika: černobílá pozitivní fotografie na papírové podložce. Nosič záznamu: papír.		1953-1954

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
-------	-------------------	---------	--------------------------

Látka záznamu: nezjištěno.

veřejná poznámka: Fotografie obsahuje písemné sdělení původce ze dne 23.6. 1955 adresované jeho družce: "V upomínku na den sv. Zdeničky a první předvádění "Návštěvy z oblak". Zdeněček

4	1/1/1/2	12	
	Televizní pořady		
5	1/1/1/2//1	13	1
	Dobráci		1962
	fotografie na papírové podložce: 4; E]		
5	1/1/1/2//2	14	1
	Medvěd pro hosta		1972
	fotografie na papírové podložce: 5; E]		
5	1/1/1/2//3	15	
	To byla svatba, strýčku!		1976
6	1/1/1/2//3/1	16	1
	Fotografie		
	fotografie na papírové podložce: 10; E]		
6	1/1/1/2//3/2	17	1
	Kinofilmy		
	kinofilm: 3; E]		
	veřejná poznámka: Evidenční jednotka: pásy		
6	1/1/1/2//3/3	18	1
	Listové filmy		
	listový film: 104; E]		
5	1/1/1/2//4	19	1
	Když kluci drží basu		1978
	fotografie na papírové podložce: 2; E]		
3	1/1/2	20	
	Fotografie blíže neurčeného obsahu		
4	1/1/2//1	21	1
	Dabingové studio		[1960]-[1970]
	fotografie na papírové podložce: 2; E]		
4	1/1/2//2	22	1
	Rozhlasové natáčení - papírová fotografie		[1960]-[1970]
	fotografie na papírové podložce: 1; E]		
	Technika: černobílá pozitivní fotografie na papírové podložce.		
	Nosič záznamu: papír.		
	Látka záznamu: nezjištěno.		
4	1/1/2//3	23	1
	Rozhlasové natáčení - fotografický negativ		[1960]-[1970]
	listový film: 1; E]		
	Technika: černobílý negativ na plastové podložce.		
	Nosič záznamu: plast.		
	Látka záznamu: nezjištěno		
4	1/1/2//4	24	1
	Divadelní role		[1950]-[1980]
	fotografie na papírové podložce: 7; E]		

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Date
4	1/1/2//5 Natáčení v interiérech fotografie na papírové podložce: 15; E]	25	1 [1950]-[1980]
4	1/1/2//6 Fotografie pořízené z televizní obrazovky fotografie na papírové podložce: 2; E]	26	1 [1960]-[1970]
4	1/1/2//7 Natáčení v exteriérech fotografie na papírové podložce: 4; E]	27	1 [1960]-[1980]
3	1/1/3 Ostatní materiály související s odbornou činností	28	
4	1/1/3//1 Pracovní plán filmu "Zavinil to Mašlonka" veřejná poznámka: Film byl uveden do kinodistribuce (premiéra dne 6. února 1948) pod názvem Polibek ze stadionu, režie Martin Frič.	29	1 [1947]
4	1/1/3//2 Texty písní z filmu "Divotvorný klobouk"	30	1 [1949]-[1952]
4	1/1/3//3 Pozvánka na předpremiéru filmu "Bylo čtvrt a bude půl" dne 27. června 1968 v kině Blaník (Praha 1, Václavské náměstí 56)	31	1 [květen 1968]
4	1/1/3//4 Natáčecí dispozice na sobotu 15.11.1975: seriál "Chlapec se 13 otci" veřejná poznámka: Televizní seriál z produkce Spolkové republiky Německo, uvedeno v západoněmecké televizní distribuci v roce 1976 pod názvem Der Knabe mit den 13 Vätern.	32	1 [říjen 1975]
1	2 Ilustrační materiál o původci fondu	33	
2	2/1 Fotografie, vyobrazení	34	
3	2/1//1 Fotografie z blíže neurčeného setkání fotografie na papírové podložce: 1; E] Technika: černobílá pozitivní fotografie na papírové podložce. Nosič záznamu: papír. Látka záznamu: nezjištěno.	35	1 [1970]-[1980]
3	2/1//2 Fotografický negativ z blíže neurčeného setkání listový film: 1; E] Technika: černobílý negativ na plastové podložce. Nosič záznamu: plast. Látka záznamu: nezjištěno	36	1 [1970]-[1980]
3	2/1//3 Kino filmy z letní dovolené kino film: 13; E] veřejná poznámka: Evidenční jednotka: pásy	37	1 [1970]-[1980]
3	2/1//4	38	1

Václavské náměstí
fotografie na papírové podložce: 2; E]

[srpen 1968]

Rejstřík osobní

Dítě, Zdeněk (1920-2001), filmový, divadelní, televizní herec, dabér

1

Název archivní pomůcky: Dítě Zdeněk (1920-2001)

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1944-[1980]

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 184 (kar, 1, [1947]-[10.1975]; fsn, 61, 1944-[1980]; lfi, 106, [1960]-[1980]; kin, 16, [1970]-[1980])

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 38

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,12 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 20. května 2024

Zpracovatel archivního souboru: Lachman Tomáš

Archivní pomůcku sestavil: Lachman Tomáš

Počet stran archivní pomůcky: 11

Archivní pomůcku schválil: Hasan Petr